

Les reformes democràtiques, una aposta permanent

L'aparició del número 7 de la revista FRC coincideix venturosament amb l'inici d'una nova etapa de l'autogovern de Catalunya, amb Pasqual Maragall com a nou president de la Generalitat al capdavant d'un govern catalanista i d'esquerres.

El nou govern de Catalunya neix amb el propòsit de reforçar la qualitat democràtica del nostre sistema polític. Així s'expressa en l'acord programàtic signat pel Partit dels Socialistes de Catalunya-Ciutadans pel Canvi, Esquerra Republicana de Catalunya i Iniciativa per Catalunya-Verds-Esquerra Unida i Alternativa. En la seva presentació es manifesta la voluntat de promoure la construcció a Catalunya d'una societat democràtica avançada, on es respectin plenament els principis de la igualtat entre ciutadans, el control efectiu sobre els poders públics, la participació ciutadana en la presa de decisions polítiques, els criteris de proximitat, subsidiarietat i col·laboració lleial entre institucions de qualsevol nivell de govern i l'eliminació de tota forma de corrupció pública.

Aspirem a una societat i a unes institucions públiques més lliures, més transparents, més obertes, més accessibles, amb igualtat d'oportunitats –que vol dir amb un respecte escrupulós per les regles que són la condició necessària de la igualtat i, per tant, la millor defensa dels més febles.

Compartint aquesta aposta política, dediquem el bloc monogràfic d'aquest nou número de la revista FRC a les reformes democràtiques relacionades amb les regles, els actors i les institucions del sistema polític.

Un diagnòstic crític sobre les limitacions de la democràcia representativa i les seves institucions i una reivindicació dels valors de la proximitat, la transparència, la participació i el rendiment de comptes, constitueixen el fil conductor entre els diversos articles. La legitimació permanent de la democràcia passa per la capacitat de les seves institucions de donar resposta a les necessitats canviants de la societat. Això no s'aconsegueix sense superar la inèrcia institucional i la indecisió dels actors polítics a emprendre les reformes revitalitzadores. Sense una decidida voluntat política, les reformes democràtiques viurien eternament en els papers i en els discursos. Són unes reformes que afecten, entre d'altres, els partits polítics (Gabriel Colomé), el sistema electoral (Joan Marçet), el Parlament i la seva funció de control (Ismael Pitarch), els mitjans de comunicació audiovisuals (Josep M. Carbonell), la Justícia (Jaume Galofré) i la participació ciutadana (Jordi Sánchez).

Completem el número amb dos articles relacionats amb la recomposició de l'ordre polític internacional: Europa com a actor polític global i la seva projecció a l'Amèrica Llatina (Raimon Obiols) i el debat sobre el concepte de seguretat entre l'actual administració nordamericana i la «vella Europa» (Javier Sánchez).

Finalment, una mirada cap a l'interior dels Estats Units per copsar els orígens del fonamentalisme religiós i ideològic (Carlos Cañeque) i el record de George Orwell en el seu centenari (Miquel Berga), ens adverteixen que el combat per la democràcia i la llibertat és un combat permanent i mai acabat.

Fundació Rafael Campalans